

Dr Andrzej Pokora

Wyższa Szkoła Humanitas

Zabezpieczenie interesów przedsiębiorcy w postępowaniu zabezpieczającym i egzekucyjnym

I. Zabezpieczenie interesów przedsiębiorcy-wierzyciela przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego

Co przedsiębiorca-wierzyciel powinien wiedzieć przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego aby egzekucja była skuteczna?

a) jaki jest cel zabezpieczenia?

Celem zabezpieczenia jest zabezpieczenie przyszłej egzekucji (windykacji), aby nie była bezskuteczna. Postępowanie zabezpieczające chroni więc interes wierzyciela-przedsiębiorcy, stwarza gwarancję, że jego roszczenia zostaną zaspokojone przez dłużnika. Chodzi ponadto o stworzenie dogodnych warunków dla wykonania przyszłego tytułu wykonawczego (prawomocnego wyroku) jaki ma zostać wydany po zakończeniu postępowania przed sądem, a więc zapewnienie skuteczności przyszłemu tytułowi wykonawczemu.

b) kiedy przedsiębiorca-wierzyciel może skorzystać z uprawnień do zabezpieczenia swoich roszczeń?

Z uprawnienia tego przedsiębiorca-wierzyciel korzysta, gdy nie jest jeszcze uprawniony do wszczęcia egzekucji, a więc nie posiada jeszcze tytułu wykonawczego (prawomocnego wyroku).

c) w jakim czasie przedsiębiorca-wierzyciel może wystąpić do sądu z wnioskiem o zabezpieczenie?

Wniosek o zabezpieczenie przedsiębiorca może złożyć:

- w pozwie składanym w sądzie,
- w toku toczącego się już w sprawie procesu,
- przed złożeniem pozwu w sądzie (w takiej sytuacji sąd wyznacza termin, w którym sprawa powinna być wytoczona pod rygorem upadku zabezpieczenia. Termin ten nie może przekraczać dwóch tygodni).

d) co przedsiębiorca-wierzyciel powinien zawrzeć (wskazać) w swoim wniosku o zabezpieczenie?

We wniosku o wydanie zabezpieczenia należy podać i uprawdopodobnić okoliczności, które uzasadniają żądanie zabezpieczenia (należy uprawdopodobnić istnienie swojego roszczenia względem dłużnika). We

organizator:

współorganizatorzy:

wniosku o zabezpieczenie trzeba także wskazać sposób zabezpieczenia, a w sprawach o roszczenia pieniężne także należy wskazać sumę zabezpieczenia.

e) kto jest uprawniony do wydania postanowienia o zabezpieczeniu?

Właściwym do wydania postanowienia zabezpieczającego jest sąd, do którego właściwości należy rozpoznanie sprawy w pierwszej instancji .

f) jakie są sposoby zabezpieczenia roszczeń pieniężnych przedsiębiorcy-wierzyciela?

Zabezpieczenie roszczeń pieniężnych następuje przez:

- zajęcie ruchomości, wynagrodzenia za pracę albo wierzytelności z rachunku bankowego albo innej wierzytelności, obciążenie nieruchomości hipoteką przymusową,
- zakaz zbywania lub obciążania nieruchomości, która nie ma urządzonej księgi wieczystej albo której księga wieczysta zaginęła lub uległa zniszczeniu,
- zakaz zbywania spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu,
- zarząd przymusowy nad przedsiębiorstwem lub gospodarstwem rolnym.

II. Zabezpieczenie interesów przedsiębiorcy-wierzyciela po wszczęciu egzekucji

Co przedsiębiorca-wierzyciel powinien wiedzieć po wszczęciu postępowania egzekucyjnego aby egzekucja była skuteczna?

a) co przedsiębiorca-wierzyciel powinien zawrzeć we wniosku o wszczęcie egzekucji?

We wniosku o wszczęcie egzekucji należy przede wszystkim wskazać świadczenie, które ma być spełnione przez dłużnika oraz sposób egzekucji. Dokładne określenie świadczenia i zindywidualizowanie sposobu egzekucji ma bardzo istotne znaczenie dla ustalenia, czy został przerwany termin przedawnienia roszczenia stwierdzonego prawomocnym wyrokiem. Roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu przedawnia się z upływem lat dziesięciu. Bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność dokonaną przed organem powołanym do egzekwowania roszczeń. Czynnością taką jest złożenie przez przedsiębiorcę-wierzyciela wniosku o wszczęcie egzekucji, który został przyjęty przez organ egzekucyjny. Wniosek o wszczęcie egzekucji powinien wskazywać majątek dłużnika, pozwalający na zaspokojenie roszczenia przedsiębiorcy-dłużnika.

b) co w sytuacji, gdy przedsiębiorca-wierzyciel nie wskaże majątku dłużnika, który pozwalałby na zaspokojenie świadczenia (roszczenia objętego prawomocnym wyrokiem)?

Jeżeli przedsiębiorca-wierzyciel nie wskaże majątku pozwalającego na zaspokojenie świadczenia, to wówczas komornik wzywa dłużnika do złożenia wykazu majątku lub innych wyjaśnień niezbędnych do

przeprowadzenia egzekucji. Dłużnik jest zobowiązany do złożenia wykazu swojego majątku przed komornikiem pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Jeżeli mimo tego nie można ustalić majątku pozwalającego na zaspokojenie świadczenia, wierzyciel ma prawo zlecić komornikowi poszukiwanie majątku dłużnika. Nadto należy dodać, że poszukiwanie majątku dłużnika nie służy jednak do ustalenia wszystkich składników majątku dłużnika. Ustalenie wszystkich składników majątku dłużnika może mieć miejsce tylko w postępowaniu przed sądem o wyjawienie majątku dłużnika.

c) Co w sytuacji, gdy egzekucja jest bezskuteczna tz., gdy zajęty majątek w egzekucji dłużnika nie rokuje zaspokojenia egzekwowanych należności względnie, gdy przedsiębiorca-wierzyciel wykaże, że na skutek prowadzonej egzekucji nie uzyskał w pełni zaspokojenia swojej należności zasądzonej wyrokiem sądu.

W takiej sytuacji przedsiębiorca-wierzyciel może żądać zobowiązania dłużnika do złożenia wykazu majątku z wymienieniem rzeczy i miejsca gdzie się znajdują, przypadających mu wierzytelności i innych praw majątkowych oraz złożenia przez dłużnika przyrzeczenia, w którym musi stwierdzić, że jest świadom znaczenia swych słów i odpowiedzialności przed prawem oraz zapewnić, że złożony przez niego wykaz majątku jest prawdziwy oraz zupełny. Z chwilą złożenia przez dłużnika przyrzeczenia stosuje się do niego odpowiednio przepisy o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych zeznań (art.233 k.k.). Wniosek (żądanie) o nakazanie dłużnikowi wyjawienia majątku składa się w sądzie rejonowym ogólnej właściwości dłużnika. Postępowanie o wyjawienie majątku może się toczyć w zasadzie przeciwko każdemu dłużnikowi, bez względu na to, czy jest nim osoba fizyczna, czy też prawna. Dłużnika, który bez usprawiedliwionej przyczyny nie stawiał się na posiedzenie sądowe w celu złożenia wykazu majątku i przyrzeczenia albo, stawiawszy się, wykazu nie złożył lub odmówił odpowiedzi na zadane mu pytania lub złożenia przyrzeczenia, sąd może skazać na grzywnę lub nakazać jego przymusowe doprowadzenie. Sąd może również zastosować wobec niego areszt nieprzekraczający miesiąca. Wyjawienie majątku obejmuje również wyjawienie przez dłużnika stanu oszczędności na rachunkach bankowych. W wykazie majątku dłużnik jest obowiązany podać, czy i jakie oszczędności ma na rachunku bankowym, w jakim banku zostały zgromadzone, jeżeli zaś nie posiada dowodu bankowego, jest obowiązany wskazać osobę, u której znajduje się ten dowód.

organizator:

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

WYŻSZA SZKOŁA
HUMANITAS
W SOSNOWCU

współorganizatorzy:

POWIATOWY URZĄD PRACY
w Sosnowcu